Oponentský posudek
na doktorskou disertační práci

Mgr. Ing. Miroslava Juráska
„Úvahy o globálním řádu po skončení studené války: perspektiva Francise Fukuyamy a Samuela P. Huntingtona“

Mgr. Ing. Miroslav Jurásek si pro svou doktorskou disertační práci zvolil vysoce aktuální téma, zaměřené na problematiku teorie globálního uspořádání po skončení studené války. Autor se zaměřil na dvě hlavní a široce diskutované vize reprezentované teorií Francise Fukuyamy (konec dějin) a Samuela Huntingtona (střet civilizací). Přestože toto téma je zdánlivě uzavřeno rozsáhlou diskusí ve světě i u nás, autor dovedl ukázat, že obě teorie jsou doposud platné a je možno je aplikovat na současnou mezinárodně politickou realitu soudobého světa. Vzhledem k pozornosti věnované globální problematice světového uspořádání se tato disertační práce nepochybně zařadila do širšího kontextu teorie mezinárodně politických vztahů.

Vzhledem k celkovému metodologickému pojetí doktorské disertační práce kolegy Juráska i vzhledem k tomu, že tato problematika nebyla doposud v tomto záběru v české produkci zpracována, lze konstatovat, že volba tématu práce byla správná. Struktura práce se vyznačuje jasnou koncepcí zvoleného tématu, odrážející se v členění jednotlivých kapitol a v celkové vyváženosti, proporčnosti a logické provázanosti jednotlivých částí práce. Autor se drží hlavní linie výkladu. Již na počátku lze konstatovat, že doktorská disertační práce splnila vytčený cíl.

V úvodu své práce autor stanovil na základě metodologických tezí cíl a hypotézy zpracování tématu a zdůvodnil strukturu disertace. Úvod zhodnotil dosavadní výzkum a zaměřil se na rozbor heuristické základny. V metodickém smyslu je práce promyšlená a zralá. Po formální stránce se disertační práce vyznačuje vyváženým členěním a solidností zpracování. Členění jednotlivých kapitol je logické a vychází z teoretického a věcného principu. Technická stránka zpracování disertační práce je na vysoké úrovni. Heuristická základna disertační práce je mimořádně bohatá a reprezentativní.

K obsahové stránce nemám zásadních věcných připomínek. Disertační práce je rozdělena do tří rozsáhlých částí. První teoretická část, nazvaná „Filozoficko-metodologická východiska“, obsahuje důkladný rozbor použitých přístupů a pojmů. Zvláštní pozornost je věnována Lakatosově metodologii a pojmům (paradigma, teorie, mýtus a scénář). Autor rovněž zkoumá predikční potenciál obou zkoumaných teorií. Jádro práce je obsaženo v následující analytické části. Autor komparuje Fukuyamův a Huntingtonův přístup v rámci vnitřní historie vědy (tvrdé jádro, ochranný pás), jakož i v rámci vnější historie vědy (osobnost předkladatele, inspirační zdroje, rétorická strategie, kazuistika a další). Závěrečná aplikační část obsahuje dvě případové studie, věnované Unii jihoamerických národů a Šanghajské organizaci pro spolupráci. Ty ukazují, že současná praxe integračních seskupení potvrzuje aktuálnost teorie konce civilizace i střet civilizací. Závěr konstatuje, že disertační práce potvrdila hypotézy formulované v Úvodu.

Závěrem lze konstatovat, že Mgr. Ing. Miroslav Jurásek ve své doktorské disertační práci prokázal schopnost samostatné vědecké práce, zvládl techniku, metody i metodologii práce na zvolené problematice. Tematika, která je předmětem doktorské disertační práce, nebyla doposud v české produkci v takovém rozsahu zpracována. Předložená práce obsahuje

nové vědecké poznatky, jichž je možno využít pro praxi i další rozvoj vědy při zkoumání soudobých mezinárodně politických vztahů. Autor ovládá vědecké metody, má hluboké teoretické znalosti, přináší nové poznatky a splňuje tak náležitosti pro udělení vědecké hodnosti.

Z těchto důvodů *doporučuji* doktorskou disertační práci Mgr. Ing. Miroslava Juráska k obhajobě před příslušnou komisí.

Prof. PhDr. Eduard Gombár, CSc.
Univerzita Karlova v Praze

V Praze, dne 15. srpna 2015